

نفت و انرژی

ریزش نخبگان؛ رهاورد تعیین سقف بازنشستگی در صنعت نفت

منیژه احیایی

یک نمای نزدیک از یک دستگاه پمپاژ نفت در یک میدان نفتی.

برش اول؛ مردانی از جنس فولاد
اواسط تیرماه است و گرمای هوا پیداد می‌کند؛ خورشید با تمام توان بر خاک تفتۀ زرخیز خوزستان و نوار ساحلی ایران در آب‌های نیلگون خلیج فارس می‌تابد و قدرت خود را به رخ می‌کشد! فصل خرمایزان آغاز شده است!

در گوشه‌ای از این دیار باستانی، مردانی در تکاپو هستند! گرمای جنوب ناجوانمردانه به جان خسته‌شان تازیانه می‌زند و دوری از خانواده آزارشان می‌دهد؛ از گرمای هوا بی‌تابند و با وجود این، همه هم‌وغم خود را در سبذ اخلاص گذارده و توسعه صنعت نفت را نشانه رفته‌اند.

سختی کار وقتی بیشتر می‌شود که گرمای جانکاه تابستان جنوب با هرم شعله‌های پالایشگاه‌های نفت درهم می‌آویزد و پای رطوبت بالای ۸۰ درصد هم به میان می‌آید و جهنمی واقعی را در سرزمین آمال و آرزوهای ایران‌زمین رقم می‌زند.

اما مردان نفت، مردانی از جنس فولادند! آرمان ایرانی قدرتمند و آزاد را در سر می‌پروراند و در این مسیر حتی از بذل جان مضایقه ندارند و این تنها دلیلی است که این همه سختی را تاب می‌آورند و دم نمی‌زنند.

برش دوم؛ آیا خون نفتی‌ها رنگین‌تر است؟!

صفحات روزنامه‌ها را ورق می‌زنم؛ بیشتر آنها پر از اخباری است که حکایت یک بام و دو هوا را در ذهن می‌پروراند.

در بیشتر آنها اعتراضی خاموش نهفته است؛ «حقوق‌های اجتماعی برای نفتی‌ها! آیا خون نفتی‌ها رنگین‌تر است؟!».

به خود می‌گویم راست می‌گویند! راقمان این سطور گرمای طاقت‌فرسای جنوب و رنج دوری از خانواده را تجربه نکرده‌اند!

آنها همواره به قیاس مع‌الفارق دل خوش می‌کنند. مگر نفتی‌ها چقدر حقوق می‌گیرند که باعث این همه حساسیت شده است؟!

مگر نه اینکه کارکنان رسمی تا ۱۰ سال اول حقوقی نزدیک به حقوق پایه کارگری دارند؟ قراردادی‌های نفت هم که همیشه کف حقوق تعریف‌شده سازمان تأمین اجتماعی را می‌گیرند و دیگر چه جایی برای سفسطه و بهانه‌جویی است؟

از یکی از کارکنان رسمی می‌پرسم چند سال سابقه داری؟

می‌گوید: پنج سال.

می‌پرسم پایه حقوقت چقدر است؟

می‌گوید: ۹۳۰ هزار تومان.

ادامه می‌دهد: تا ۱۰ سال اول ضریب افزایش

حقوق ۱۰ درصد است و بعد از آن هم تغییرات به‌تدریج و بر حسب شایستگی‌های فردی است.

می‌گویم: اما در همین مدت می‌توانی از وام مسکن هم استفاده کنی؛ درست است؟!

می‌گوید: بله! اما مگر دیگر سازمان‌ها هم وام ندارند؟ اگر وام مسکن کارکنان رسمی نفت ۵۰ میلیون تومان است؛ کارکنان بانک هم بعد از یک سال خدمت حداقل صد میلیون تومان وام مسکن می‌گیرند. اوضاع در بقیه سازمان‌ها هم همین‌طور است.

برش سوم اقتصاد مقاومتی؛ نفت و توسعه!

«گاز ثروت است! نفت ثروت است؛ اما از این ثروت‌ها خیلی مهم‌تر، نیروی انسانی بااستعداد و

با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز، به عنوان سه شاخصه اصلی اقتصاد مقاومتی راه را بر همه گمانه‌زنی‌ها بست و شکی باقی نگذاشت که توسعه صنعت نفت به عنوان رکن اصلی اقتصاد کشور، باید با قدرت پیگیری شود؛ حال آنکه دستیابی به این هدف فقط از مسیر به‌کارگیری نیروی انسانی نخبه امکان‌پذیر است.

نیروی انسانی نخبه به جز حس وطن‌پرستی که انگیزه اصلی هر ایرانی در پیشبرد اهداف توسعه‌ای کشور است؛ حمایت نیز می‌خواهد!

اینکه بدانند کار و تلاش شبانه‌روزی و ازجان‌گذشتگی او دیده می‌شود و اینکه برخی بی‌دردان هر از چند گاهی به جای اینکه مرهمی بر زخم دلشان بگذارند، نمک روی آن نپاشند!

برش چهارم؛ کارکنان نفت و شائبه یک بام و دواموای دولت

اواخر سال گذشته سازمان برنامه‌و بودجه به عنوان متولی تهیه لایحه برنامه ششم توسعه، لایحه‌ای را در بدنه کارشناسی خود تهیه کرد که در ان لایحه علاوه بر اینکه پاداش بازنشستگی در ازای هر سال خدمت ۱۰ روز حقوق در نظر گرفته شده بود، فرمول محاسبه مستمری بازنشستگی نیز از معدل دو سال آخر حقوق و مزایا به پنج سال افزایش یافته بود.

اگرچه با انتقادات واردشده بر این تصمیم سازمان مدیریت، پس از چندی این لایحه با تغییرات و حذف این‌بندها به مجلس ارائه شد، اما تصویب کلیات برنامه ششم توسعه در مجلس و بررسی جزئیات این لایحه در کمیسیون تلفیق که سرانجام به تعیین سقف پاداش بازنشستگی به میزان حداکثر پنج برابر حداقل پرداخت منجر شد، سیل درخواست‌ها برای بازنشستگی پیش از موعد را در صنعت نفت رقم زد. درخواست بازنشستگی پیش از موعد، علاوه بر

آنکه بار مالی زیادی برای صنعت نفت به همراه دارد، دست بزرگ‌ترین نهاد اقتصادی و تأمین سرمایه کشور را از نیروی انسانی نخبه خالی می‌کند و این به معنای تحقق‌نیافتن اهداف پیش‌بینی‌شده در بازپس‌گیری سهم ایران از بازارهای جهانی نفت و در نهایت دستیابی به اهداف سند توسعه‌ای کشور است.

این مصوبه یک اثر دیگر نیز دارد و آن موج دلسردی از نادیده گرفته‌شدن کارکنان صنعت نفت است.

تأثیرات منفی این مصوبه به حدی بود که وزیر نفت را به واکنش واداشت؛ به طوری که وی رسماً از کمیسیون تلفیق درخواست کرد در مصوبه خود درباره شمول تغییر مقررات پرداخت پاداش به بازنشستگان صنعت نفت بازنگری کند.

بسیژ زنگنه به بهارستانی‌ها توصیه کرده تا به پیجیدگی‌های صنعت نفت که سبب شده است پس از سال‌ها کش‌وقوس و فرازونشیب، در سال ۱۳۹۱ مقررات ویژه‌ای برای امور اداری و استخدامی صنعت نفت در مجلس تصویب شود، توجه کنند.

برش پنجم؛ کاهش حمایت‌ها و هجرت نفتی‌ها

صنایع نفت و گاز امروزه به یکی از مهم‌ترین صنایع فعال در جهان بدل شده‌اند. گسترش زندگی صنعتی و ناتوانی از یافتن جایگزینی برای سوخت‌های هیدروکربوری باعث شده تا این صنعت بخش قابل ملاحظه‌ای از فعالیت‌های جهانی را به خود اختصاص دهد؛ به طوری که امروزه به غیر از کشورهای صاحب ذخایر طلای سیاه که عمدتاً در همسایگی ایران و محدوده خاورمیانه قرار گرفته‌اند، بیشتر کشورهای صنعتی دنیا نیز سعی کرده‌اند تا از سلف عقب نمانند و با توسعه دانش فنی و ساخت تجهیزات موردنیاز صنایع نفت و گاز، همچنان دستی بر آتش داشته باشند.

این موضوع باعث شده تا مشاغل مربوط

به صنایع نفت و گاز همواره به عنوان یکی از کارآمدترین و پردرآمدترین مشاغل مورد توجه در دنیا قلمداد شود. به طوری که مؤسسه تحقیقاتی Oil & Gas Job Search با انتشار گزارشی اعلام کرد: در سال ۲۰۱۲ میلادی درآمد مالی افراد فعال در صنایع نفت و گاز با ۸.۵ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۱ میلادی همراه بوده و این در شرایطی است که وضعیت اقتصادی بسیاری از کشورهای جهان در این سال بسیار وخیم بوده است.

این مؤسسه بین‌المللی با اشاره به رشد و افزایش حقوق کارکنان در صنایع نفت و گاز جهان، از استرالیا و نروژ به عنوان بهشت کارکنان صنعت نفت و گاز یاد کرد و گفت: در سال ۲۰۱۲ میلادی کارکنان صنعت نفت ایران و ونزوئلا با بیشترین کاهش حقوق روبه‌رو بوده‌اند.

در این تحقیق که روی وضعیت حقوق دریافتی، مزایا، شرایط استخدام و چشم‌انداز آینده اقتصادی ۲۵ هزار نفر در ۵۳ کشور صورت گرفته، نشان می‌دهد افراد فعال در صنایع نفت و گاز دو کشور استرالیا و نروژ بار دیگر بیشترین حقوق دریافتی را در این سال داشته‌اند. حقوق متوسط سالانه افراد نفت و گازی در این کشور ۱۵۰ هزار دلار اعلام شده است.

در هر دو این کشورها صنایع نفت و گاز با کمبود زیادی در مهارت‌های فنی روبه‌رو هستند؛ ازاین‌رو افراد متخصص در این دو حوزه حقوق و دستمزد کلانی دریافت می‌کنند.

با وجود این، در برخی کشورها حقوق افراد متخصص در صنایع نفت و گاز با کاهش نیز همراه بوده است که از آن جمله می‌توان به دو کشور ایران و ونزوئلا اشاره کرد.

براساس آمار در سطح جهانی تعداد افرادی که در سال ۲۰۱۲ میلادی در این صنایع از پاداش برخوردار

شده‌اند، ۷.۸ درصد افزایش داشته است.

این مؤسسه درعین‌حال افزایش حقوق کارکنان این صنعت را در سال‌های بعد نیز پیش‌بینی کرده و در گزارش خود شیب چهار تا شش درصد افزایش را مطرح کرده است.

با این اوصاف، روشن است بخش عمده‌ای از نخبگان صنعت نفت کشورمان راهی کشورهای اروپایی و حتی کشورهای همسایه می‌شوند تا مشقت فعالیت در صنعت نفت را تا حدودی به دور از محرومیت‌ها جبران کنند.

کشورهای همسایه ایران همچون قطر، امارات و عربستان که فعالیت مستمری در صنایع نفت و گاز دارند، ضمن دعوت به کار از نخبگان ایرانی، سعی می‌کنند تا آنها را با پرداخت حقوق‌های بالا (بین پنج تا ۲۵ برابر پرداخت‌های شرکت ملی نفت ایران) و پیشنهاد مشوق‌هایی همچون تأمین امکان تحصیل فرزندان کارکنان در کشورهای اروپایی و آمریکایی، به ماندن و فعالیت در این کشورها ترغیب کنند.

هجرت نخبگان نفتی به کشورهای حاشیه‌ای خلیج فارس یا شرکت‌های رتر صنعتی در اروپا به حدی است که به گفته عبدالله عباسیان؛ معاون مدیر در امور اداری کارکنان شرکت ملی نفت ایران، حدود ۳۰ درصد از نیروهای آموزش‌دیده صنعت نفت در بدو

استخدام برای ادامه فعالیت راهی کشورهای همسایه می‌شوند و این موضوع صرف‌نظر از هزینه‌های سنگین آموزشی که در طول سالیان دراز بر دولت تحمیل کرده است، ارتقای صنعت نفت را با مخاطراتی جدی مواجه می‌کند.

برش ششم؛ ویرانی یا آبادانی؟!

هر کس که حتی اندکی با نفتی‌ها و شیوه زندگی آنها آشناست، می‌داند زندگی برای کارکنان عملیاتی نفت آنچنان‌که دیگران می‌پندارند، زیبا و رنگارنگ نیست!

روژه‌های نفتی‌ها پر شده از کار طاقت‌فرسا در هوایی که به‌سختی می‌توان در آن نفس کشید!

زمین داغ و تفتنه‌ای که جز چند ماه آخر پاییز و زمستان، به‌سختی می‌توان روی آن راه رفت. آسم، سربطان ریه، مشکلات ناشی از آلودگی خون به مواد سرطان‌زای شیمیایی، مشکلات کبدی و شنوبلی که رهاورد فعالیت در این خطه زرخیز است و بدتر از همه رنج دوری از خانواده، فقط گوشه‌ای از مخاطراتی است که آسایش را از بسیاری ازجانب‌ر برفگان نفت سلب کرده و راحتی و آرامش ایشان را هدف گرفته است.

اما اوضاع برای کارکنانی که در قلب آب‌های نیلگون خلیج فارس، چرخ‌های تولید و توسعه صنعت نفت را به حرکت درمی‌آورند، به گونه دیگری است و سختی‌های بیشتری را به همراه دارد.

دو هفته کار با نوبت کاری ۱۲ ساعت در شبانه‌روز روی سکوهایی که کیلومترها از ساحل فاصله دارند؛ جایی که تنها راه دسترسی به آن فقط با هلیکوپتر یا

نماینده اهواز در مجلس:

سرمایه‌گذاری نفتی در خوزستان به اشتغال‌زایی کمک می‌کند

در این نشست بیش از ۱۰ پیشنهاد تخصصی را مطرح کردم و مقرر شد موارد عنوان‌شده از سوی نمایندگان درباره استان در کارگروه ویژه‌ای همراه با جدول‌بندی پیگیری شود. این نماینده مجلس دهم افزود: پیشنهادهای ایجاد گردش سرمایه با سازوکار مشخص در استان، راه‌اندازی پژوهشگاه نفت در اهواز، توسعه و رشد دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای حفاری و شرکت‌ مناطق نفت‌خیز جنوب با هدف پرورش کاردان‌های فنی موردنیاز، الزام سپردن کارهای خدماتی و عملیاتی به

موقعیت‌های شغلی و بی‌کاری نیروی‌های تحصیل‌کرده، استفاده از نیروهای بومی، لزوم تخصیص کامل پیش‌بینی‌ها در بودجه برای مناطق نفت‌خیز

باید همه توان داخلی و خارجی را به‌کار گرفت تا با شتاب بیشتر مانع هدرروی منابع کشور در میدان‌های مشترک نفت و گاز شد.این نماینده مجلس دهم، درباره برآوردهای بیژن زنگنه،

عضو کمیسیون برنامه،

بودجه و محاسبات افزود: برای تحقق اهداف پیش‌بینی‌شده باید همه توان داخلی و خارجی را به‌کار گرفت تا با شتاب بیشتر مانع هدرروی منابع کشور در میدان‌های مشترک نفت و گاز شد.این نماینده مجلس دهم، درباره برآوردهای بیژن زنگنه،

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات گفت: برای جبران عقب‌ماندگی در طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت به‌ویژه توسعه میدان‌های مشترک، باید همه توان داخلی و خارجی را به‌کار گرفت.

غلامعلی جعفرزاده درباره استفاده از توان شرکت‌های خارجی و داخلی برای طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت به خبرنگار شانا گفت: شرکت‌های داخلی برای جبران عقب‌ماندگی‌های صنعت نفت با محدودیت روبه‌رو هستند.

کرده مسیر خوبی بوده، فقط سرعت‌بخشی به برخی امور و تغییر برخی اولویت‌های کاری مدنظر است.

وی با بیان اینکه انجام وظیفه در روابطعمومی کاری پیچیده و سخت است، افزود: تعدد رسانه‌های نوشتاری، دیداری، الکترونیک و... این کار را پیچیده‌تر هم کرده است.نوری با اشاره به تأکید وزیر نفت مبنی بر سرعت‌بخشی به واکنش در برابر همهجه‌های رسانه‌ای به وزارت نفت، گفت: در این راستا تعامل بیشتر بین وزارت نفت و روابطعمومی چهار شرکت اصلی، یک ضرورت است تا بتوان با طراحی یک مکانیسم به همهجه‌های ناجوانمردانه و خارج از عدل و انصاف واکنش سریع نشان داد.

وی افزود: به گفته وزیر نفت، باید در فرصت باقی‌مانده تا پایان دولت یازدهم دستاوردها و

همه بخش‌های زیرمجموعه وزارت نفت با روابطعمومی شد و گفت: به منزله رسیدن به اهداف ترسیم‌شده باید با همفکری یکدیگر نقش‌ها را بازتعریف و ماموریت‌های سازمانی را بازبینی کنیم.

مدیرکل روابطعمومی وزارت نفت افزود: در حد توان برای تحقق اهداف صنعت نفت تلاش می‌کنم و آماده همکاری با دوستان به‌ویژه در چهار شرکت اصلی وزارت نفت هستم.

به گزارش NIOC، نشست صمیمانه مدیرکل جدید روابطعمومی وزارت نفت با همکاران صبح ۱۶ آبان در سالن کنفرانس شهید بهشتی واقع در ساختمان اصلی وزارت نفت برگزار شد. گفتنی است اکبر نعمت‌اللهی پیش از این سکان روابطعمومی وزارت نفت را در دست داشت،

برنامه‌های توسعه‌ای صنعت نفت هستند.

بیژن زنگنه دوم آبان در «همایش بررسی الزام‌ها و چالش‌های قراردادهای مشارکت و ابزارهای مالی سرمایه‌گذاری در صنعت نفت» با اشاره به اینکه نفت بدون تردید موتور محرکه سرمایه‌گذاری و توسعه در کشور است، گفته بود: در برنامه ششم توسعه، صنعت نفت به ۲۰۰ میلیارد دلار

سرمایه‌گذاری نیاز دارد که سهم بخش بالادستی حدود ۱۳۰ میلیارد دلار است.